

KARKSI SÕNA

• Karksi valla infoleht • Nr. 1 (147) Jaanuar 2008 •

Hea valla- rahvas!

Alanud on 2008.aasta. Poliitikut, tähetargad, majandusmehed ja uusaastaõöl ka president on püüdnud meile selgitada, milline tuleb saabunud aasta. Ühtede arvates kujuneb see Eesti majandusele raskeks, teised ütlevad, et sellel aastal ei ole valimisi. Tähetargad teavad, et poliitikute taevakaardid pole kõige paremad ja loodus pakub üllatusi. On Eesti Vabariigi juubeliaasta.

Mis toimub aga uuel aastal Karksi vallas? Peaks olema kindel, et selle aasta jooksul renoveeritakse Karksi ürgorgu läbiv teosa ja ehitatakse kergtee koos valgustusega Karksi-Nuiast Karksisse. Praegu on tegevus jäänud toppama riigihanke tulemuste vaidlustamise taha. Veel on paar probleemi maomanikega, aga lootma peab, et aasta lõpuks on tee valmis.

Nii mõnedki ehitused sõltuvad kõikvõimalikest asjatundjate komisjonidest ja nende otsuste alusel antavatest rahatoetustest. Nii on toetus taotlus esitatud kooli vana osa renoveerimiseks, Karksi külamaja keskküttesüsteemi väljehitamiseks ja veel mõneks väiksemaks ettevõtmiseks. Mitmed projektid, nagu Karksi-Nuia bussijaama ehitus, Lõuna ja Rahumäe tänava nurka vabadussamba pargi rajamine ja Karksi hooldekodu otsivad kohta, millisest fondist abi küsida.

Mitu ettevõtjat näitasid möödunud aastal oma huvi Karksi valla arengu vastu. Algatatud on detailplaneering kaupluse rajamiseks. Vastu on võetud detailplaneering metallitööstuse rajamiseks Karksi-Nuia 3,5 hektarile. Välja on antud pärast taasiseseisvumist esimene ehitusluba korterelamu ehitamiseks. Tõsi, need plaanid on alles paberil. Alanud aasta peab näitama, kas need ka reaalsuseks saavad.

Käesoleval aastal võib juhtuda, et Karksi valla elanike arv langeb alla nelja tuhande. Viieteist aasta jooksul on piirkonna elanike arv vähenenud viiendiku võrra. Elanike arv on ilmselt suurel määral seotud töökohtade ja palgatasemega vallas ja maakonnas.

Oleme küll keskmise kuu-
palga (2006. aastal 8251 ja 2007. aastal üle 10 000 krooni) tasemelt Saarepeedi valla ja Viljandi linna järel maakonnas kolmandal kohal ja terves Eestis esimese kolmandiku omavalitsuste seas. Aga ikka minnakse Tallinna ja välismaale suuremat raha otsima. Valus oli kuulata laste kirjutisi "O-Teatri" esituses nendest isadest, kes kaugel tööl käivad. Ehk on uus aasta see aeg, kui pered saavad jälle rohkem koos olla.

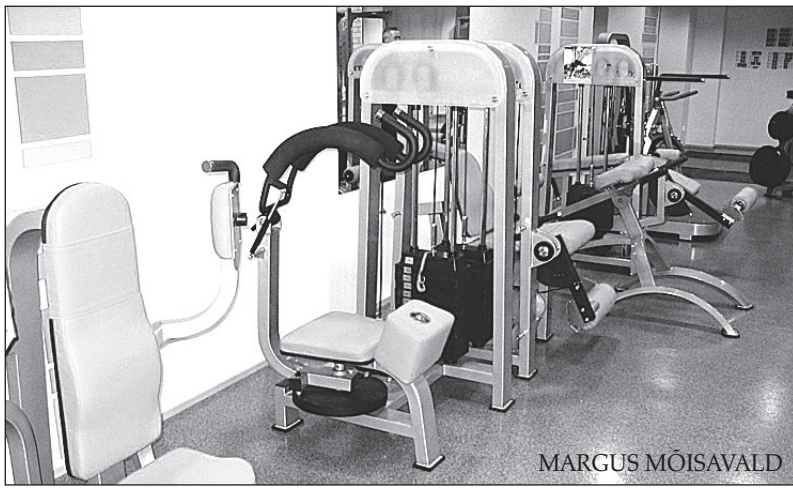
Valla eelarve ületab 60 miljoni piiri, 180 inimest teeb iga päev tööd, et pakkuda valla-elanikele omavalitsuse teenuseid. Loodan, et ka uuel aastal sujub meie koostöö valla rahvaga ja me võime uhkust tunda oma kodukoha üle.

Head inimesed, soovin teile õnnelikku 2008. aastat! Usun, et alanud aasta toob teie kodudesse rõõmu ja silmadesse sära, unistuste täitumist ning kavandatu teostegemist.

Arvo Maling,
vallavanem



MAIRE TORIM



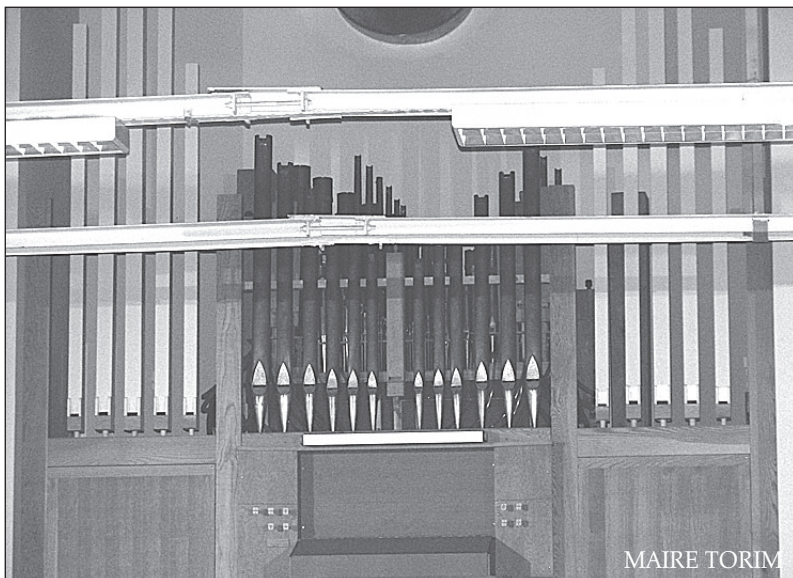
MARGUS MÕISAVALD

• Teede ja tänavate remondile ja rekonstrueerimisele kulus 2 miljonit krooni (kooli ja lasteaia piirkonna tänavate rekonstrueerimine ning Pöögla-Käärä tee remont). Pildil on kooli juures olev kõnnitee.



MAIRE TORIM

• Muudele investeeringutele kulus miljon krooni (sealhulgas tänavavalgustuse rekonstrueerimine Kooli tänaval 258 000, oreli paigaldamine 120 000, raamatute ostmise raamatukogudele 156 000 krooni jne.). Pildil on kultuuri-keskuse orel.



MAIRE TORIM

2007. AASTA INVES- TEERIN- GUD

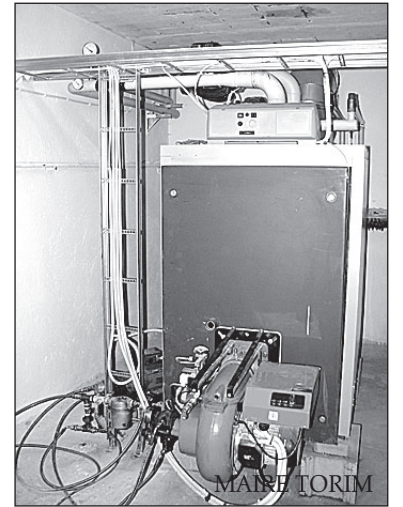
Mullu kulutas
Karksi vald in-
vesteeringuteks
8 miljonit
krooni.

• Nimetatud summast kulus gümnaasiumile 2,8 miljonit krooni (akende vahetus, jõusaali ehitustööd ja seadmed). Pildidel on gümnaasiumihoone uued aknad ja jõusaal.



MAIRE TORIM

• Lasteaia Karksi hoone rekonstrueerimisele kulus 1,3 miljonit krooni ((projekteerimine, akende vahetus, katla vahetus ja katlaruumi remont). Pildidel on katel ja lasteaia-
maja uued aknad.



MAIRE TORIM

• Korterite ostule kulus 0,9 miljonit krooni (kolm korterit Karksi-Nuias Võidu tänaval).

Karksi valla elanikud rahvastiku- registri andmetel 1. jaanuaril 2008

Kokku 4048, neist
eelkooliealisi 236 (121 meest, 115 naist)
kooliealisi 390 (201 meest, 189 naist)
tööelisi 2486 (1340 meest, 1146 naist)
pensionäre 936 (314 meest, 622 naist)

2007. aastal Karksi vallas
sündis 39, neist 23 poissi ja 16 tüdrukut
suri 63, neist 34 meest ja 29 naist
valda saabus 100 elanikku, neist 54 meest ja 46 naist
vallast lahkus 168 elanikku, neist 80 meest ja 88 naist

Suurema elanike arvuga
Karksi-Nuia 1975 (915 + 1060)
Karksi 538 (258 + 280)
Polli 252 (113 + 139)

Väiksema elanike arvuga
Suuga 14 (7 + 7)
Muri 29 (16 + 13)

Kultuurivaramu auraamatu lehekülgi: ENNO ALLIK



JAAN PÄASUKESE foto

Enno Allik sündis 8. augustil 1936 Karksi vallas Sinejärvel Järve talus, kus ta ema oli taluteenija ja isa töötas rätsepana. Aasta hiljem kolis pere lähedal asuvasse Riidamäe talu alatarre, kus möödusidki Enno lapsepõlv ja kooliaastad.

Lugema õppis Enno juba viieaastaselt, lugeses läbi kõik tol ajal maal kättesaadava kirjanduse. Kooliminekuaga sattus sõjaajale. Uheksa kilomeetri pikkusele kooliteele saadeti Enno alles pärast sõja lõppu, kümneaastaselt. Et lugemine, kirjutamine ja ka arvutamine olid poisil juba selged, sai temast kohe Nuia 7-klassilise kooli teise klassi õpilane. Kooli lõpetas ta 1953. aastal. Järgmisel aastal asus ta õppima Vana-Võidu Zootehnikumi. 1956. aasta sügisel võeti Enno aga lennuväkke aega teenima, tehnikum jäi lõpetamata. Lendurit temast küll ei tulnud, kuid pärast kuuekuuliste kursuste lõpetamist Riias sai temast hoopis autojuht.

Pärast armeest vabanemist 1959. aasta sügisel algas Enno Alliku töömehete Nuia EPT-s just autojuhina. Lühikest aega töötas ta veel Abja rajooni komsomolikomitee instruktorina. Seejärel läks ta maaparandusse, kus olid suuremad teenimisvõimalused. Samal põhjusel töötas ta aastatel 1963—1965 Sirgala karjääris, kus tema käes oli vägagi suur, 25-tonnise kallur MAZ-525.

Sealne töö ja õhkkond polnud aga meeltnööda ja Enno tuli kodukohta tagasi, asudes jälle Nuia EPT-sse, seekord remondilukksepana. Sel ajal lõpetas ta kaugõppekeskkooli (1967. aastal) ja asus EPA-s õppima mehhaniseerimist (kaugõppes). Ka see kool jäi lõpetamata. 1970. aastal läks ta

nistuste või loosungitena seinalehtedesse ja laualehtedesse (sealhulgas Karksi-Nuias omal ajal ilmunud „Nuiamehesse“).

Enno Allik on osanud kunstipisiku istutada ka oma pojale Ennule, kes sammub praegu koos isaga okkalist vabakutselise kunstniku teed.

Enno Allik on väga mitmekülgne ja produktiivne kunstnik. Ta maalib nii õli- kui akrüülvärvidega, samas teeb ka graafikat, pastell- ja vahamaale. Kõige rohkem tuntakse teda maastiku- ja lillemaalijana, kuid huvitavad on ka tema figuraalkompositsioonid ja portreed.

1970-ndatel ja ka 1980-ndatel aastatel valmisid tema maalid õige visalt. Oige hoo sai see töö alles pärast vabakutseliseks saamist. Nii näiteks valmis tal 1989. aastal 230, 1990. aastal 465 ja 1991. aastal 326 tööd. Kunstnik arvab, et praeguseks on ta teinud üle 5000 töö.

Enno Allik on usinasti osalenud mitmesugustel näitustel Eestis, Soomes, Rootsis, Norras ja Saksamaal. Eestis on ta esitanud 70 näitusel rohkem kui 850 ja välismaale on ta 20 näitusele saatnud rohkem kui 600 tööd. Väljapanekutest 35 olnud isikunäitused. Augustis maalib ta koos paarikümne Tartu E-Kunstisalongi liikme-ga Pärnus. Üks Enno Alliku maalist, „Tuhat ja üks suvitajat Pärnu rannas“, tuli konkursil võitjaks.

Oma rikkalikke kunstialaseid kogemusi on ta jaganud Nuia kultuurimaja ja Soomes Vilppula kunstiringis. 1980-ndatel aastatel tegutses Karksi-Nuias Enno Alliku algatusel kunsti-harrastajate sõprusring, kes käis regulaarselt koos.

Teda köitis tõstmine. Tõsisem treening algas Vana-Võidu tehnikumi päevil, jätkus vähesel määral sõjaväes ja tõsisemalt uuesti alates 1959. aastast Nuia EPT-s, kus ta jõudis esimese spordijärgu nõuete täitmiseni.

Pärast sõjaväge tulid uued harrastused. Vabal ajal võttis ta aktiivselt osa taidlusringide tööst. Läbinud lühiajalised kursused, sai temast Nuia kultuurimaja akrobaatikaringi juht. Rühm osales 1960. aastal ka Tallinnas üldtantsupeol. Samuti tantsis ta kultuurimaja segarühmas ja selle solistide grupis ning käis nendega mitmel üldtantsupeol.

1967. aastal, pärast abiellumist, alustas Enno ehitustegevust, rajades Nuia alevisse oma kodu. Võib öelda, et ehitustegevus Uus tänav 13 kestab tänaseni. On kerkinud elumaja juurdeehitus ja alles 2001. aastal galerii koos teise korruse talveaia, kõrvalhoone juurde puutöököda ja kuu.

Enno Allikut võib pidada tõeliselt kuldsete kätega meheks, sest olgu mis tahes töö — kas siis maalimine, maja ehitus, pildiraamide tegemine, pott-sepatööd või midagi muud olmealast — ükski neist ei ole Ennole üle jõu. Kõige selle juures on tal tubli tuhi, nõuandja ja abistaja tema energiline ja toimekas abikaasa Aime. Nende ke-nast ja hubasest kodust on saanud arvestatav turismiobjekt Karksi-Nuias.

Pere ühiste hobide (koduaed, mesila) hulgas on üle kümne aasta olnud ka turism. Autoreisidel Soomes ja Norras, kus otsiti maalimisobjekte, korraldati näitusi ja tehti kunstiringides õppusi, oli Aime alati mänedžeri rollis ja olme korraldaja.

Imetlusväärne, et nii tõsiselt kunstile pühendumise, õppimise ja enesetäiendamise kõrvalt võib veel midagi nii erilist korda saata. Aga ütleb ju vanasõnagi, et töö kardab meistrit ja kiidab tegijat.

Rinell Riis
Rasmus Arraste



• Talvine järv.

MAIRE TORIMI foto

KULTUURIKALENDER



KULTUURIKESKUS

L, 5. 01	kell 16	Kontsert: Vanalinna segakoor koos Helin-Mari Arderi trioga
K, 9. 01	kell 17.30	Mälumäng
L, 12. 01	kell 12	„Maakilva“ 3. voor
L, 12. 01		Peoõhtu „Maa vs. linn“
L, 19. 01		Maakondlik segarahvatantsurühmade päev
R, 25. 01	kell 20	Peoõhtu ansambliga „Kondor“
L, 26. 01	kell 20	Klubimuusikaõhtu „Tre.ee“

NOORTEKESKUS

E, 7. 01	kell 18	Stompliklubi (iga nädal samal ajal)
K, 9. 01	kell 17	Lauatenniseturniir
N, 10. 01	kell 17	Noortevolikogu kogunemine
	kell 19	Noorsoovahetuse „TERE“ tutvustamine
	kell 20.30	Korvpalliring (iga nädal samal ajal)
L, 12. 01	kell 19	Noortepidu kultuurikeskuses
T, 15. 01	kell 18	Piljarditurniir
18. 01—19. 01		Osalevad noortekeskuse noored Euroopa Noorte Eesti Büroo korraldataval koolitusel „Mitteformaalne õppimine“
R, 25. 01	kell 17	Lauajalgpalli turniir
N, 31. 01	kell 20.30	Korvpalli kiirturniir
R, 1. 02		„Noor moelooja 2008“
	kell 10	Proovid
	kell 19	Show

KARKSI KÜLAMAJA

L, 19. 01	kell 12	Lastehommik
N, 24. 01	kell 12	Eakate keskpäev „Ühe lõngatoki imed“

LILLI KÜLAMAJA

P, 13. 01	kell 12	Külavanema valimised. Räägime ka prügimajandusest
14. 01		Raamatunäitus „Kirelt ja maitsvalt“
16. 01	kell 12	Mõnus pärastlõuna teelauas „Toit, tervise varaait“. Külas meditsiin-töötaja
R, 25. 01	kell 14	„Vestame mulgi muinasjutte“

POLLI KÜLAMAJA

R, 18. 01	kell 15	Kohtumine Antu Rohtlaga. Meeraamatu tutvustus
-----------	---------	---

KARKSI-NUIA RAAMATUKOGU

Näitused		
7. 01 – 25. 01		„Saa rikkaks – juba täna!“
7. 01 – 25. 01		„Raamatust sai film“
26. 01 – 15. 02		„Tubased tööd“
26. 01 – 15. 02		„Hei, kelgule!“

SUDISTE KÜLAMAJA

N, 17. 01	kell 11	Kohtumine hooldustöötaja Riinaga
R, 18. 01	kell 15	Luuleõhtu
		Ringide tegevus kokkulepitud aegadel

TUHALAANE KÜLAMAJA

L, 26. 01	kell 15	Karksi valla pillimeeste päev
-----------	---------	-------------------------------

KARKSI-NUIA GÜMNAASIUM

L, 19. 01		C-segarühm osaleb segarühmade tantsupäeval
N, 24. 01		„Meediamulli“ I vooril Viljandi Maagümnaasiumis osaleb 12. klassi võistkond
24. – 31. 01		Reaalainete nädal
N, 24. 01		Külas „Suur Vanker“ – füüsiakatsete esitlus
25. – 26. 01		Maakonna lastekoordine laululaager

KARKSI-NUIA LASTEAED

R, 4. 01	kell 10	Mängupidu „Hüvasti, kuuseke!“
R, 11. 01	kell 10	Mängudepäev
K, 16. 01	kell 17.15	Loeng lastevanematele „Laste sujuv üleminek lasteaiast kooli“ — Ervin Laanvee



• Luuleread 84-aastaselt Pilvi Helimetsalt •

Vanast aast

Kui oli ma viil tillike
ja kas ve kuku-illike,
sõss kuuse kas' vev' kõrgepess
ja tammetüve jämmepess.

Sõss terve talve lumetiige
sai sõita obese ja riige.
Es ole kennik' autut nännu.
Sii aig on ammu müüüdä lännu.

Ol' kätel kül'm, kui säeti rege –
no mis si raasik mehel tege.
Es ole aiga – „Tüü taht tetä!“
Om pirlil raske usku sedä.

Endistest aegadest

Küll vanast olid külmad kanged,
tuul tuiskas lume suurde hange
ja hange mööda üle aia
ma uhkesti siis võisin käia.

Siis terve talve lumeteega
sai sõita hobuse ja reega.
Ei olnud keegi autot näänd.
See aeg on ammu mööda läänd.

Siis vildid jalgu varjamas,
üll lambanahkne kasukas.
Peas läkiläki kõrvikmüts
ja seda kandis mees kui jüts.

On raske uskuda, et nii kui kirjas, tõesti oligi.

